

H 6115 UTWARDZACZ

SEKCJA 1: IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator produktu

H 6115 UTWARDZACZ

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Utwardzacz (komponent B) do utwardzania lakierów akrylowych SPECTRAL, wersja standard, fast, slow, extra slow. Do profesjonalnego stosowania w lakiernictwie samochodowym.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

NOVOL Sp. z o.o.
Ul. Żabikowska 7/9
PL 62-052 Komorniki

Tel: +48 61 810-98-00
Fax: +48 61 810-98-09
www.novol.pl
novol@novol.pl
dokumentacja@novol.pl

Osoba odpowiedzialna za opracowanie karty

1.4. Numer telefonu alarmowego

+48 61 810-99-09 (od 7.00 do 15.00)

SEKCJA 2: IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Mieszanina została sklasyfikowana jako niebezpieczna zgodnie z obowiązującymi przepisami – patrz sekcja 15.

Klasyfikacja 1272/2008/WE:

Toksyczność ostra (droga pokarmowa) oraz toksyczność ostra (po narażeniu inhalacyjnym), kategoria zagrożenia 4 (Acute Tox. 4); Działa szkodliwie po połknięciu lub w następstwie wdychania
Działanie drażniące na skórę, kategoria zagrożenia 2 (Skin Irrit.2) Działa drażniąco na skórę.

Działanie uczulające na skórę, kategoria zagrożenia 1 (Skin Sens. 1) Może powodować reakcję alergiczną skóry.

Działanie toksycznie na narządy docelowe – narażenie jednorazowe, kategoria zagrożenia 3, działanie drażniące na drogi oddechowe (STOT SE 3) Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

Ciecze łatwopalne kategoria zagrożenia 3. (Flam. Liq. 3). Łatwopalna ciecz i pary.

2.2. Elementy oznakowania:

Zawiera
EUH204

Ksylene.
Zawiera izocyjaniany. Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej.

Piktogramy:

Hasło ostrzegawcze:

Uwaga

H226

Łatwopalna ciecz i pary.

H302+H332

Działa szkodliwie po połknięciu lub w następstwie wdychania

H315

Działa drażniąco na skórę.

H317

Może powodować reakcję alergiczną skóry.

H335

Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

H336

Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

P210

Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić.

P261

Unikać wdychania par/rozpylonej cieczy

P271

Stosować wyłącznie na zewnątrz lub w dobrze wentylowanym pomieszczeniu

P280

Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.

P312

W przypadku złego samopoczucia skontaktować się z lekarzem.

2.3. Inne zagrożenia

Reakcja egzotermiczna z aminami i alkoholami, w przypadku kontaktu z wodą powolne uwalnianie CO₂; wzrost ciśnienia w zamkniętych pojemnikach; niebezpieczeństwo rozerwania pojemników.

H 6115 UTWARDZACZ**SEKCJA 3: SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH****3.1. Substancje**

Nie dotyczy.

3.2. Mieszanki**Identyfikator produktu****H 6115 UTWARDZACZ**

Nazwa substancji	Numerzy identyfikacyjne	Klasyfikacja i oznakowanie	Stężenie [% wag.]
Heksametyleno-1,6-diizocyjanian homopolimer	WE: 931-274-8 CAS: 28182-81-2 Nr Indeksu: --- Nr rejestracji: 01-2119485796-17-XXXX	Skin Sens. 1, H317 Acute Tox. 4; H332 STOT SE 3; H335	50-60
Octan butyloglikolu	WE: 203-933-3 CAS: 112-07-2 Nr Indeksu: 607-038-00-2 Nr rejestracji: 01-2119475112-47-XXXX	Acute Tox. 4; H332 Acute Tox. 4; H312	0-31
Octan butylu	WE: 204-658-1 CAS: 123-86-4 Nr Indeksu: 607-025-00-1 Nr rejestracji: 01-2119485493-29-XXXX	Flam. Liq. 3; H226; STOT SE 3; H336 EUH066	25-45
Keton metylowo-n-amyłowy	WE: 203-767-1 CAS: 110-43-0 Nr Indeksu: 606-024-00-3 Nr rejestracji: 01-2119902391-49-XXXX	Flam. Liq. 3; H226 Acute Tox. 4; H332 Acute Tox. 4; H302	0-45
Ksylen	WE: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Nr Indeksu: 601-022-00-9 Nr rejestracji: 01-2119488216-32-XXXX	Flam. Liq. 3; H226; Acute Tox. 4; H332 Acute Tox. 4; H312 Skin Irrit.2; H315	10-15
Diizocyjanian heksametylenu	WE: 212-485-8 CAS: 822-06-0 Nr Indeksu: 615-011-00-1 Nr rejestracji: 01-2119457571-37-XXXX	Acute Tox. 3, H331 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 Skin Irrit. 2, H315 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1, H317	<0.2
Dwulaurynian dwubutylocyny	WE: 201-039-8 CAS: 77-58-7 Nr Indeksu: --- Nr rejestracji: 01-2119496068-27-XXXX	Skin Corr. 1C, H314 Eye dam. 1, H318 Skin Sens. 1, H317 Muta. 2, H341 Repr. 1B, H360FD STOT SE 1, H370 STOT Rep. 1, H372 Aquatic Acute 1, H400 Aquatic Chronic 1, H410	0-0.1

Pełne znaczenie zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia zamieszczono w sekcji 16.

H 6115 UTWARDZACZ

SEKCJA 4: ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Ogólne wskazówki:

Patrz sekcja 11 Karty Charakterystyki.

Drogi oddechowe:

Wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, zapewnić spokój, w razie braku oddechu zastosować sztuczne oddychanie. **Wezwać lekarza.**

Skóra:

Zdjąć zabrudzoną odzież. Skażoną skórę zmyć dużą ilością letniej wody przez około 15 min. gdy podrażnienie nie ustępuje skonsultować się z lekarzem.

Oczy:

Natychmiast przemyć dużą ilością wody przez minimum około 15 min, unikać silnego strumienia-niebezpieczeństwo uszkodzenia rogówki, skonsultować się z lekarzem.

Układ pokarmowy:

Nie powodować wymiotów (niebezpieczeństwo zachłyśnięcia). Wezwać lekarza.

Osoby udzielające pierwszej pomocy powinny posiadać rękawiczki medyczne.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Drażni drogi oddechowe i skórę. Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą. Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

W miejscu pracy powinny być dostępne specjalne środki umożliwiające specjalistyczną i natychmiastową pomoc.

SEKCJA 5: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Środki gaśnicze

Proszek, piana odporna na działanie alkoholi, dwutlenek węgla, mgła wodna.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

W przypadku pożaru mogą powstawać tlenki węgla, tlenki azotu, pary izocyjanianów i śladowe ilości cyjanowodoru.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Zespoły gaśnicze wyposażać w niezależną od powietrza z otoczenia ochronę dróg oddechowych i lekką odzież ochronną. Chłodzić sąsiednie pojemniki rozpylając na nie wodę z bezpiecznej odległości. Nie dopuścić do przeniknięcia skażonej wody gaśniczej do gruntu, wód gruntowych lub powierzchniowych.

SEKCJA 6: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Dla osób nie należących do personelu udzielającego pomocy:

Usunąć źródła zapłonu. Zapewnić dostateczną wentylację pomieszczenia. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją. Unikać kontaktu ze skórą i oczami. Środki ochrony osobistej - sekcja 8 Karty.

Dla osób udzielających pomocy:

Osoby udzielające pomocy powinny posiadać odzież ochronną z tkanin powleczonej, impregnowanych, rękawice ochronne (vítón), szczelne okulary ochronne oraz ochronę dróg oddechowych: maska przeciwgazowa z pochłaniaczem typu A .

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Zapobiegać przedostaniu się do kanalizacji, wód powierzchniowych, gruntowych oraz gleby.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić). Usunąć mechanicznie, resztę zasypać warstwą wilgotnego, wiążącego płynu materiału (np. mączka drzewna, środek na bazie uwodnionego krzemianu wapniowego wiążący chemikalia, piasek). Po upływie ok. 1 godz. zebrać do pojemnika na odpady. Nie zamykać (wydziela się CO₂). Utrzymując w wilgotnym stanie pozostawić przez kilka dni w zabezpieczonym miejscu na wolnym powietrzu.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Środki ochrony osobistej – patrz sekcja 8 Karty.

Postępowanie z odpadami – patrz sekcja 13 Karty.

H 6115 UTWARDZACZ

SEKCJA 7: POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Trzymać z dala od ciepła i źródeł ognia. Nie palić papierosów. Nie wdychać par. Unikać kontaktu ze skórą i oczami. Przedsięwziąć środki bezpieczeństwa przeciw wyładowaniom elektrostatycznym. Uwaga - w reakcji z wilgocią powstaje dwutlenek węgla i wzrost ciśnienia wewnątrz opakowania. Stosować w dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Stosować środki ochrony osobistej – sekcja 8 Karty.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Przechowywać w szczelnie zamkniętych, oryginalnych pojemnikach, Zakaz składowania w pobliżu dużej ilości nadtlenu organicznych oraz innych silnych utleniaczy. Przedsięwziąć środki bezpieczeństwa przeciw wyładowaniom elektrostatycznym. Przechowywać w chłodnych, dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Chronić przed niskimi temperaturami, działaniem promieni słonecznych i źródeł ciepła.

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Utwardzacz (komponent B) do utwardzania lakierów akrylowych Spectral. Do profesjonalnego stosowania w lakierniach samochodowych z uwzględnieniem informacji zamieszczonych w podsekcjach 7.1 i 7.2.

SEKCJA 8: KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Parametry dotyczące kontroli

Stosowane środki ochrony osobistej powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej Dz. U. 2005 Nr 259, poz. 2173

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy Dz. U. Nr 129, poz.844 z późniejszymi zmianami Dz. U. Nr 91, poz.811 z 2002r; tekst jednolity Dz. U. Nr 169, poz.1650 z 2003 r. z późniejszymi zmianami Dz. U. 2007 Nr 49, poz. 330

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych Dz.U. 2005 Nr 11, poz.86, z późniejszymi zmianami Dz. U z 2008 roku Nr 203, poz. 1275, Dz. U. z 2016 r. poz. 1488.

Badania lekarskie pracowników zgodnie z Kodeksem Pracy i wg. Rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy Dz. U. Nr 69, poz. 332 z 1996 r. z późniejszymi zmianami Dz. U. Nr 159, poz.1057 z 1998r oraz Dz. U. Nr 37, poz. 451 z 2001r., Dz.U. z 2016r. poz.2067

Wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 06 czerwca 2014 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy Dz. U.z 2014 r. poz.817.

NUMER CAS	SUBSTANCJA	NDS (mg/m ³)	NDSch (mg/m ³)	NDSP (mg/m ³)
822-06-0	Diizocyjanian heksametylenu	0.04	0.08	---
1330-20-7	Ksylen	100	---	---
112-07-2	Octan butyloglikolu	100	300	---
123-86-4	Octan butylu	200	950	---
110-43-0	Keton metyloowo-n-amyloowy	238	475	---

Krajowe dopuszczalne wartości biologiczne:

NUMER CAS	SUBSTANCJA WCHŁANIANA	SUBSTANCJA OZNACZANA	MATERIAŁ BIOLOGICZNY	WARTOŚCI DSB
1330-20-7	Ksylen	kwasy metylohipurowy	mocz*	0,75 g/g kreatyniny

Uwagi: * próbka pobierana jednorazowo, pod koniec ekspozycji dziennej w dowolnym dniu.

Monitoring wg Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz. U. 2011 nr 33 poz.166.

PN-EN 482: 2012 Narażenie na stanowiskach pracy -- Wymagania ogólne dotyczące charakterystyki procedur pomiarów czynników chemicznych

PN-EN-689: 2002. Powietrze na stanowiskach pracy – wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategią pomiarową.

PN Z-04008-7:2002Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacji wyników.

8.2. Kontrola narażenia

Ochrona dróg oddechowych:

Maska przeciwgazowa z pochłaniaczem typu A2-P2 (EN 141).

Ochrona rąk:

Rękawice ochronne PN-EN 374-3 (viton, grubość 0,7 mm, czas przenikania > 480 min, kauczuk naturalny, grubość >0,35 mm przy krótkotrwałym narażeniu).

H 6115 UTWARDZACZ

SEKCJA 8: KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.2. Kontrola narażenia

Ochrona oczu:
Szczelne okulary ochronne.

Ochrona skóry:
Odpowiednia odzież ochronna (tkaniny powleczone, impregnowane).

Stanowisko pracy:
Odciągi miejscowe i wentylacja ogólna.

Stosowane środki ochrony osobistej powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej Dz. U. 2005 Nr 259, poz. 2173

Kontrola narażenia środowiska:
Zapobiegać przedostaniu się do kanalizacji, wód powierzchniowych, gruntowych oraz gleby.

SEKCJA 9: WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje o podstawowych właściwościach fizycznych i chemicznych

Stan fizyczny	ciecz
Kolor	bezbardwy
Zapach	ostry, przenikliwy
Próg zapachu	brak danych
pH	nie dotyczy
Temperatura topnienia/krzepnięcia	nie dotyczy
Temperatura wrzenia	140-200°C
Temperatura zapłonu	>24°C
Temperatura samozapłonu	>400°C
Temperatura rozkładu	brak danych
Szybkość parowania	brak danych
Palność (ciała stałego, gazu)	nie dotyczy
Granice wybuchowości	% dolna: 0.9 vol% górna: 9.5 vol% (heksametyleno-1,6-diizocyjanian)
Prężność par	brak danych
Gęstość par (względem powietrza)	brak danych
Gęstość	około 1.0 g/cm ³ (20°C)
Rozpuszczalność (w wodzie)	nierozpuszczalny
Współczynnik podziału oktanol/woda	n- brak danych
Lepkość ISO 2431 (4mm)	brak danych
Właściwości wybuchowe	nie dotyczy
Właściwości utleniające	nie dotyczy

9.2. Inne informacje

Brak danych

SEKCJA 10: STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność

Produkt nie jest reaktywny w warunkach normalnych.

10.2. Stabilność chemiczna

Produkt stabilny w warunkach normalnych.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Reakcja egzotermiczna z aminami i alkoholami, w przypadku kontaktu z wodą powolne uwalnianie CO₂; wzrost ciśnienia w zamkniętych pojemnikach; niebezpieczeństwo rozerwania pojemników.

10.4. Warunki, których należy unikać

Produkt łatwopalny. Unikać kontaktu ze środkami silnie utleniającymi, nadtlenkami, mocnymi kwasami i zasadami. Unikać powstawania i gromadzenia się elektryczności statycznej. Chronić przed działaniem promieni słonecznych i źródeł ciepła.

10.5. Materiały niezgodne

Unikać kontaktu z dużą ilością nadtlentków organicznych, mocnymi kwasami i zasadami oraz innymi silnymi utleniaczami. Reakcja egzotermiczna z aminami i alkoholami – patrz podsekcja 10.3.

H 6115 UTWARDZACZ

SEKCJA 10: STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

W wyniku rozkładu termicznego powstaje tlenek węgla, tlenki azotu, pary izocyjanianów i śladowe ilości cyjanowodoru.

SEKCJA 11: INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Brak danych doświadczalnych dotyczących tego preparatu. Oceny dokonano na podstawie danych dotyczących składników niebezpiecznych wchodzących w skład preparatu.

a) Toksyczność ostra

Ksylen	LD ₅₀ (szczur, doustnie)	4300 mg/kg
	LC ₅₀ (szczur, inhalacja)	5000 ppm/4h
	LD ₅₀ (królik, skóra)	1700 mg/kg
Octan butyloglikolu	LD ₅₀ (szczur, doustnie)	2400mg/kg
	LD ₅₀ (królik, skóra)	1500 mg/kg
Octan butylu	LD ₅₀ (szczur, doustnie)	10768 mg/kg
	LC ₅₀ (szczur, inhalacja)	390 ppm/4h
	LD ₅₀ (królik, skóra)	17600 mg/kg
Keton metylowo-n-amyłowy	LD ₅₀ (szczur, doustnie)	1670 mg/kg
	LC ₅₀ (szczur, inhalacja)	2000-4000 ppm/4h

b) Działanie żrące/ drażniące na skórę

Działa drażniąco na skórę.

c) Poważne uszkodzenie oczu/ działanie drażniące na oczy

Brak danych potwierdzających klasę zagrożenia.

d) Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę

Może powodować reakcję alergiczną skóry

e) Działanie mutagenne na komórki rozrodcze

Mieszanina nie jest sklasyfikowana jako mutagenna. Brak danych potwierdzających klasę zagrożenia

f) Rakotwórczość

Mieszanina nie jest sklasyfikowana jako rakotwórcza. Brak danych potwierdzających klasę zagrożenia

g) Szkodliwe działanie na rozrodczość

Mieszanina nie jest sklasyfikowana jako szkodliwie działająca na rozrodczość. Brak danych potwierdzających klasę zagrożenia

h) Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe

Może powodować podrażnienie dróg oddechowych. Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.

i) Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane

Brak danych potwierdzających klasę zagrożenia. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry

j) Zagrożenie spowodowane aspiracją

Brak danych potwierdzających klasę zagrożenia

Drogi narażenia:

Drogi oddechowe: Działa szkodliwie przez drogi oddechowe. Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.

Skóra: Działa drażniąco na skórę. Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

Oczy: Może powodować podrażnienie.

Działa szkodliwie po połknięciu. Połknięcie może spowodować podrażnienie przewodu pokarmowego, nudności, wymioty i biegunki.

Objawy zatrucia:

Bóle i zawroty głowy, zmęczenie, osłabienie mięśni, senność i w wyjątkowych przypadkach utrata przytomności.

Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy. Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

H 6115 UTWARDZACZ

SEKCJA 12: INFORMACJE EKOLOGICZNE

Brak danych doświadczalnych dotyczących tego preparatu. Oceny dokonano na podstawie danych dotyczących składników niebezpiecznych wchodzących w skład preparatu.

12.1. Toksyczność

Ksylen	Daphnia magna (rozwiłitka wielka)/EC50 (48godz.) 7,4 mg/l Wskaźnik oceny dla ostrej toksyczności wobec ssaków: 3; wobec ryb: 4,1 Numer w katalogu substancji zagrażających wodzie: 206 Klasa zagrożenia wody: 2
Octan butyloglikolu	Toksyczność dla ryb EC50/17h 960 mg/l Numer w katalogu substancji zagrażających wodzie: 592 Klasa zagrożenia wody: 1
Keton metyloowo-n-amylowy	Toksyczność dla ryb (Pimephales promeles): LC50 131 mg/l/96h Numer w katalogu substancji zagrażających wodzie: 3726 Klasa zagrożenia wody: 1
Octan butylu	Numer w katalogu substancji zagrażających wodzie: 42 Klasa zagrożenia wody: 1
Dilaurynian dibutylocyny	Daphnia magna (rozwiłitka wielka)/EC50 0.66 mg/l

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Brak danych

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Brak danych

12.4. Mobilność w glebie

Wyrób o bardzo słabej rozpuszczalności w wodzie. W reakcji z wodą produkt przekształca się na granicy faz w stałą, wysokotopliwą i nierozpuszczalną substancję (polimocznik). Jednocześnie powstaje dwutlenek węgla.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Brak danych.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Brak danych.

SEKCJA 13: POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Przekazać podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na zbieranie, odzysk lub unieszkodliwianie odpadów. Usuwać z uwzględnieniem odpowiednich, lokalnych i urzędowych przepisów dotyczących odpadów – patrz punkt 15.

Pozostałości wyrobu:

Kod odpadu: 08 05 01* Odpady izocyjanianów.

Nie usuwać do kanalizacji. Nie gromadzić z odpadami komunalnymi. Pozostałości wyrobu w opakowaniu należy starannie usunąć i utwardzić stosując odpowiedni komponent A (odpadowy) z kompletu. Utwardzony wyrób nie jest odpadem niebezpiecznym.

UWAGA: pozostałości utwardzać małymi porcjami z dala od wyrobów łatwopalnych. W czasie reakcji chemicznej wydziela się duża ilość ciepła!

Opakowanie zanieczyszczone:

Opakowanie zawierające nieutwardzone pozostałości wyrobu jest odpadem niebezpiecznym. Kod odpadu: 15 01 10*

Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne). Nie gromadzić z odpadami komunalnymi. Opakowanie zanieczyszczone przekazać podmiotom, które uzyskały zezwolenie właściwego organu na zbieranie, odzysk lub unieszkodliwianie odpadów.

H 6115 UTWARDZACZ**SEKCJA 14: INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU**

	ADR/RID	IMO/IMGD	IATA-DGR
14.1. Numer UN (numer ONZ)	1866	1866	1866
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN		ŻYWICA, ROZTWÓR	
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	3	3	3
14.4. Grupa pakowania	III	III	III
14.5. Zagrożenia dla środowiska	nie	nie	nie
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników			
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników Nie przewozić razem z materiałami klasy 1 (z wyłączeniem materiałów klasy 1.4S), oraz niektórymi materiałami klasy 4.1 i 5.2. Unikać bezpośredniego kontaktu w czasie przewozu z materiałami klasy 5.1 i 5.2. Nie używać otwartego ognia i nie palić.			
14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC Nie dotyczy.			

SEKCJA 15: INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH**15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny**

- Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach Dz. U. 2011 Nr 63 poz. 322, Dz.U. 2015 poz. 675
- Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012 roku w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin Dz.U.2012, poz. 1018.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy. Dz.U.2012, poz.890
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012 roku w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin Dz. U. 2012. poz. 445
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów. Dz. U. 2014, poz. 1923
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 06 czerwca 2014 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy Dz. U. z 2014 r. poz.817.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Dz. U. 2011 nr 33 poz.166.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych Dz.U. 2005 Nr 11, poz.86, z późniejszymi zmianami Dz. U z 2008 roku Nr 203, poz. 1275, Dz. U. z 2016 r. poz. 1488.
- Oświadczenie Rządowe z dnia 23 marca 2007 roku w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, sporządzona w Genewie dnia 30 września 1957r. Dz. U. 2007 Nr 99, poz. 667 załącznik: Umowa Europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych. ADR 2017-2019 (sekcja14), IMDG Code 2014 Edition
- Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniającego dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE. Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 136 z dnia 29 maja 2007r. Dz. Urz. UE L 304 z dnia 22 listopada 2007 roku, Dz. Urz. UE L268 z 09 października 2008, Dz. Urz. UE nr L 46 z 17 lutego 2009 roku, Dz. Urz. UE L164 z 26 czerwca 2009, Dz. Urz. UE L133/1 z 31 maja 2010 z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) Dz. Urz. UE L 132 z 29 maja 2015r.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31 grudnia 2008 roku); Dz. Urz. UE L 235 z 5 września 2009, Dz. Urz. UE L 83 z 30 marca 2011, Dz. Urz. UE L 179 z 11 lipca 2012, Dz. Urz. UE L 149 z 1 czerwca 2013, Dz. Urz. UE L 261 z 3 października 2013, Dz. Urz. UE L 167 z 6 czerwca 2014, Dz. Urz. UE L 197 z 25 lipca 2015

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Nie dokonano

H 6115 UTWARDZACZ

SEKCJA 16: INNE INFORMACJE

Pełne znaczenie zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia wymienionych w sekcjach 2-15:

Flam. Liq.3 Substancje ciekłe łatwopalne kat.3
H226 Łatwopalna ciecz i pary.
STOT SE 3 Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe, kat. 3
H335 Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.
H336 Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
Acute Tox. 3 Toksyczność ostra kategoria 3
Acute Tox. 4 Toksyczność ostra kategoria 4
H302 Działa szkodliwie po połknięciu
H331 Działa toksycznie w następstwie wdychania.
H332 Działa szkodliwie w następstwie wdychania
H312 Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.
Skin Irrit. 2 Działanie żrące/drażniące na skórę, kat. 2
H315 Działa drażniąco na skórę
EUH066 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.
Eye Irrit. 2 Działanie drażniące na oczy kat. 2
H319 Działa drażniąco na oczy.
Resp. Sens. 1 Działanie uczulające na drogi oddechowe
H334 Może powodować objawy alergii lub astmy lub trudności w oddychaniu w następstwie wdychania.
Skin Sens. 1 Działanie uczulające na skórę
H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry.
Eye dam. 1 Poważne uszkodzenie oczu, kategoria zagrożenia 1
H318 Powoduje poważne uszkodzenie oczu.
Skin Corr. 1C Działanie żrące/drażniące na skórę, kat. 1C
H314 Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu .
Muta. 2 Działanie mutagenne na komórki rozrodcze, kat. 2
H341 Podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne
Repr. 1B Działanie szkodliwe na rozrodczość, kat. 1B
H360FD Może działać szkodliwie na płodność. Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.
STOT SE 1 Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe, kat. 1
H370 Powoduje uszkodzenie narządów
STOT Rep. 1 Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane, kat. 1
H372 Powoduje uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie
Aquatic Acute 1 Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego – zagrożenie ostre, kat. 1
H400 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.
Aquatic Chronic 1 Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego – zagrożenie przewlekłe, kat. 1
H410 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.
EUH066 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Wyjaśnienie skrótów i akronimów stosowanych w karcie charakterystyki

Nr CAS – oznaczenie numeryczne przypisane substancji chemicznej przez amerykańską organizację Chemical Abstracts Service (CAS).

Nr WE – numer przypisany substancji chemicznej w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o znaczeniu komercyjnym Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych (ELINCS - *ang.* European List of Notified Chemical Substances), lub numer w wykazie substancji chemicznych wymienionych w publikacji "No-longer polymers". (EINECS - *ang.* European Inventory of Existing Chemical Substances), lub numer przypisany substancji w Europejskim

NDS – najwyższe dopuszczalne stężenia substancji szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

NDSch – najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe.

NDSP – najwyższe dopuszczalne stężenie pułapowe.

DSB – dopuszczalne stężenie w materiale biologicznym

Numer UN – czterocyfrowy numer identyfikacyjny substancji, mieszaniny lub wyrobu zgodnie z przepisami modelowymi ONZ

ADR – Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych.

IMO – Międzynarodowa Organizacja Morska.

RID – Regulamin dla międzynarodowego przewozu kolejami towarów niebezpiecznych.

IMDG-Code – Międzynarodowy morski kodeks towarów niebezpiecznych.

ICAO /IATA – Instrukcje Techniczne dla Bezpiecznego Transportu Materiałów Niebezpiecznych Drogą Powietrzną

Informacje oparte są na naszym aktualnym stanie wiedzy. Dokument ten nie stanowi gwarancji dla charakterystyki produktu. Klasyfikacji dokonano metodą obliczeniową wg zasad klasyfikacji zawartych w Rozporządzeniu nr 1272/2008/WE.

Inne źródła danych:

ECHA European Chemicals Agency

TOXNET Toxicology Data Network

IUCLID International Uniform Chemical Information Database

Zmiany: Aktualizacja ogólna

H 6115 UTWARDZACZ

SEKCJA 16: INNE INFORMACJE

Szkolenia:

W zakresie postępowania, bezpieczeństwa i higieny pracy z substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi.

W zakresie transportu towarów niebezpiecznych zgodnie z wymaganiami przepisów ADR.

Wydawca: NOVOL Sp. z o.o.

Informacji udziela: Laboratorium Badawczo Rozwojowe; tel. +48 61 810 99 09.